

2025-2026

Växjö
kommun

Åryds förskola

Plan mot kränkande behandling

Innehåll

Varför en plan mot kränkande behandling?	3
Barnens bästa Kronobergs modellen.....	5
Förtydligande av förekommande begrepp	6
Förtydligande av begreppen – Diskrimineringsgrunder	6
Plan för kränkande behandling	8
Kartläggning och nulägesanalys	9
Uppföljning och utvärdering	9
Kommunikation	9
Barns inflytande	9
Vårdnadshavares inflytande	10
Rutiner vid akuta åtgärder	10
Hantering då vuxna diskriminerar eller kränker barn	11

Varför en plan mot kränkande behandling?

Syftet med planen är att främja barns lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Likabehandlingsarbetet handlar om att skapa en förskola fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Arbetet regleras av:

- Diskrimineringslagen
- 6 kap i Skollagen
- Barnkonventionen - de fyra grundprinciperna
- Lpfö 18 rev. 25

De fyra grundprinciperna i Barnkonventionen

Artikel 2 - Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.

Artikel 3 - Vid alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa.

Artikel 6 - Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.

Artikel 12 - Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad.

I förskolans Läroplan (Lpfö 18 rev 2025) står det vad förskollärare samt arbetslaget har för ansvar kring dessa frågor. Dessutom står det om alla som verkar på en förskolas ansvar under rubriken "Förskolans värdegrund och uppdrag".

"Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors likavärde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos

barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas” (Lpfö 18 rev 2025, s. 4)

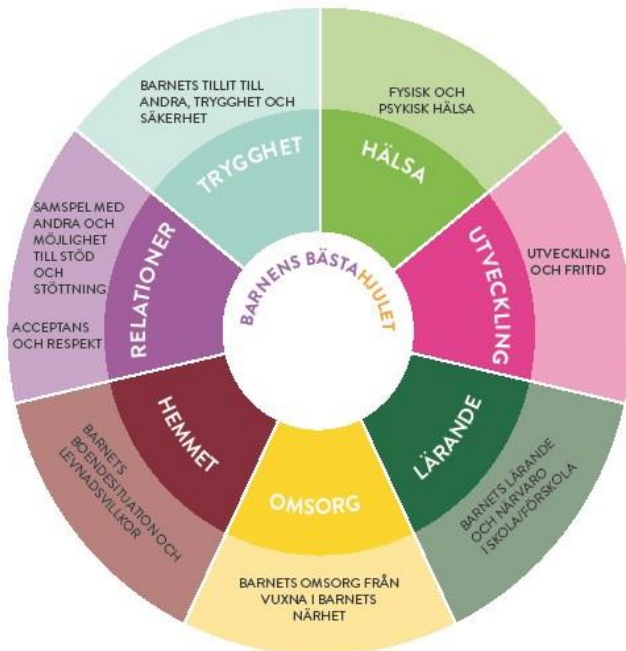
Förskollärare ska ansvara för att:

- barnen får sina behov respekterade och tillgodosedda och får uppleva sitt eget värde.
- tillämpar ett demokratiskt arbetssätt där barnen aktivt deltar
- aktivt inkludera ett jämställdhetsperspektiv så att alla barn får likvärdiga möjligheter till utvidgade perspektiv och val oavsett könstillhörighet, och
- utveckla normer och förhållningssätt för arbetet och samvaron i barngruppen

Arbetslaget ska:

- visa respekt för individen och medverka till att skapa ett demokratiskt klimat, där barnen får möjlighet att känna samhörighet och utveckla ansvar och solidaritet,
- samverka i arbetet med aktiva åtgärder för att förebygga diskriminering och kränkande behandling,
- medvetet och aktivt arbeta med jämställdhet,
- stimulera barnens samspel samt hjälpa och stödja dem att bearbeta konflikter, reda ut missförstånd, kompromissa och respektera varandra,
- uppmärksamma och problematisera etiska dilemman och livsfrågor i vardagen,
- uppmärksamma barnen på att människor kan ha olika värderingar som styr deras uppfattningar och handlingar och samtidigt förankra de grundläggande värdena, och
- samarbeta med vårdnadshavare, samt diskutera regler och förhållningssätt i förskolan med vårdnadshavare, för att främja barnets utveckling till en ansvarsställande människa och samhällsmedlem.

Barnens bästa Kronobergs modellen

De fem viktiga frågorna att ställa

1. Vad är det som hindrar det här barnet från att må bra?
2. Har jag all information jag behöver för att hjälpa det här barnet?
3. Vad kan jag göra nu för att hjälpa det här barnet?
4. Vad kan min verksamhet göra för att hjälpa det här barnet?
5. Vilken ytterligare hjälp kan behövas från andra verksamheter?

Förtydligande av förekommande begrepp

Diskriminering

Övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering

Innebär att ett barn missgynnas i förhållande till andra om missgynnandet har samband med de sju diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering

Innebär att ett barn missgynnas genom tillämpning av bestämmelser, kriterier eller handlingsätt som framstår som neutrala men som i praktiken särskilt missgynnar ett barn enligt de sju diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier

Uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med de sju diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling

Förskolan skall förebygga och förhindra det som i lagen benämns som kränkande behandling (6 kap i skollagen)

Kränkande behandling är att uppträdande som kränker ett barns värdighet, men saknar koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Det kan vara mobbing men också enstaka händelser. Utfrysning, knuffar eller rycka i håret räknas också som kränkande behandling.

Förtydligande av begreppen – Diskrimineringsgrunder

Kön

Här kan avses trakasserier som har samband med kön, könsdiskriminering men också sexuella trakasserier.

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas att någon tillhör en grupp med samma nationella eller etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Religion och annan trosuppfattning

Innefattar uppfattningar som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning.

Funktionshinder

Är varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga.

Sexuell läggning

Här menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexualitet.

Könsöverskridande identitet eller uttryck

I diskrimineringslagen avses här de flesta transpersoner. Transpersoner är ett paraplybegrepp som används om människor som på olika sätt bryter mot samhällets normer kring könsidentitet och könsuttryck. De bryter mot föreställningar om hur pojkar och flickor förväntas vara och se ut. Transpersoner kan till exempel vara transvestiter, intersexuella (personer som fötts med oklar könstillhörighet) eller inter- och transgenderpersoner (personer som definierar sig bortom kön eller utanför de traditionella könsidentiteterna).

Ålder

Omfattar alla individer, unga som gamla och ingen får diskrimineras pga. av sin ålder.

Plan för kränkande behandling

Likabehandling

Likabehandling innebär att vi ser och bemöter varje barn utifrån den individ den är. Det är en del av vårt värdegrundsarbete.

Mål

På Åryds förskola värnar vi om allas lika värde. Alla våra barn har rätt att vara sig själv och bli behandlade med respekt.

Därför arbetar vi kontinuerligt med

- Att alla barn ska få känna sig välkomna och bemötta med respekt i alla situationer.
- Att skapa goda förutsättningar genom föräldraaktiv inskolning, framåtsyftande samtal och utvecklingssamtal.
- Att genom att vara närvarade och engagerade i ett respektfullt bemötande med barnen samarbetar vi pedagoger för att barnens bästa.
- Att ta till vara på och uppmuntra varje barns möjligheter till egen utveckling genom att vi fokuserar på positiv förstärkning för att uppmärksamma positivt beteende.
- Att vi pedagoger är goda förebilder för barnen.
- Att vi använder rutiner som verktyg för barnens igenkännande och trygghet.
- Vi skapar tillgängliga lärmiljöer för att alla barn ska få det bästa förutsättningarna.
- Vi ser till att dagen på förskolan är rolig, trygg och lärorik där våra miljöer är tillgängliga, utmanande och inspirerar till lek och utforskande hela dagen. Därför planerar vi hela dagen med aktiviteter utifrån ett barnperspektiv och utifrån barnens perspektiv. Det är alla pedagogers ansvar.
- Vi kartlägger regelbundet med trivselenkäter och observationer för att utveckla och omvärdera strategier för att barnens vistelse ska vara trygg och lustfylld. En gång per termin har vi framåtsyftande samtal med barn och vårdnadshavare.

Förskolans framgångsrika undervisningsstrategier

- Grön Tråd – Trygghet och trivsel
- Strukturschema, TAKK, AKK
- Lek och rörelse
- Vila och återhämtning
- De sju frågorna
- Boksamtal, högläsning.
- Undervisningsstationer
- Dela i mindre grupper
- Värdegrundsmaterial

Kartläggning och nulägesanalys

Det handlar om att vi är närvarande och lyhörda vuxna som har ett bra bemötande mot barnen.

Nulägen skrivs fram vid terminsstart, kommuniceras till föräldrar via föräldrasamtal och framåtsyftande samtal. Vi arbetar proaktivt med vårt värdegrundsmaterial.

Uppföljning och utvärdering

- Kontinuerlig uppföljning sker i arbetslagen vid reflektion och APT, studiedagar.
- Utvärdering av planen sker på förskolan under december och juni (vid terminsavslut)
- Vi följer upp i samband med uppföljningsmöte samt utvärdering i slutet av terminen.

Kommunikation

- Planen finns tillgänglig på varje avdelning på förskolan.
- Planen finns tillgänglig på förskolans webbsida.
- Vid nyanställning ingår implementering av planen i introduktionen – ansvar rektor.

Barns inflytande

Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för att barn ska förstå vad demokrati är. Barnens sociala utveckling förutsätter att de alltefter förmåga får ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan. Barn har rätt till delaktighet och inflytande. De behov och intressen som barnen själva på olika sätt ger uttryck för ska ligga till grund för utformning av miljön och planeringen av utbildningen (Lpfö 18 rev 2025 s. 17).

Strategier:

- I vardagssamtal tillsammans med barnen pågår alltid värdegrundsarbete.

- Vi gör barnintervjuer om barnens trivsel i samband med framåtsyftande samtal (vid starten av terminerna).

Vårdnadshavares inflytande

För att skapa bästa möjliga förutsättningar för att barnen ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt ska förskolan samarbeta på ett nära och förtroendefullt sätt med hemmen (Lpfö 18 rev 2025 s. 18).

Strategier:

- Vi välkomnar synpunkter från vårdnadshavare. Möjlighet till delaktighet och inflytande finns till exempel vid föräldraaktivinskolning, framåtsyftande samtal, utvecklingssamtal och daglig kontakt.

Rutiner vid akuta åtgärder

Akut hantering av diskriminering och utsatthet av mobbing eller annan kränkande behandling

- Den som upptäcker att ett barn är mobbad eller utsatt för annan kränkande behandling, kontaktar den mobbades avdelningspersonal eller någon annan vuxen på förskolan, som i sin tur kontaktar barnets avdelningspersonal. Upptäckare kan vara både barn och vuxna i förskolan, men även föräldrar.
- Rektor ska omgående informeras och därefter skyndsamt utreda och vidta åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.
- Personalen utreder hur barnet har kränkts
- Personalen pratar med berörda barn.
- Personalen informerar vårdnadshavare.
- Personalen har samtal med berörd barngrupp.
- Personalen dokumenterar händelserna och vad man har gjort.
- Rektor deltar och hålls informerad under hela processen.
- Vid behov tas omgående kontakt med förskolans likabehandlingsteam*
- Återkoppling till berörda vårdnadshavare.
- Rektor återkopplar till huvudmannen.

Hantering då vuxna diskriminerar eller kränker barn

- Om ett barn blir kränkt av vuxen kan barnet ta kontakt med annan personal som anmäler ärendet till rektor.
- Om personal ser att ett barn blir kränkt av en annan vuxen ska detta anmälas till rektor som därefter skyndsamt ska utreda och vidta åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden
- Rektor har samtal med barnet och därefter den vuxne för att ta reda på fakta om situationen.
- Rektor tar kontakt med barnets vårdnadshavare och informerar om den uppkomna situationen.
- Rektor har samtal med den vuxne som kränkt barnet och informerar om det oacceptabla beteendet. Rektor dokumenterar händelsen och återkopplar till huvudmannen.
-

Åryd HT 2025

Rektor och personal vid Åryd förskola